

ULTIMA ESPERANZA BOOKS

Mats Lundman

Grävvarna

En redaktionsthiller

Grävvarna är den tionde romanen i en serie om tidningsmiljöer och deras människor.

Tidigare utgivna:

D som i deadline (2014)

S som i scoop (2015)

Död vinkel (2016)

F som i flash (2017)

Medieskugga (2018)

Nybetsjägarna (2019)

Tidningsdöd (2020)

Yrke: reporter (2021)

Blåljusnytt (2022)

ISBN: 978-91-986911-2-2

© Mats Lundman

Sköndal 2023

Omslagsbilder: Riksantikvarieämbetet; Roger Gous/Flickr

Textgranskning: Margaretha Schön

Tryckt hos Exakta, Malmö

Utgiven av Ultima Esperanza Books, Stockholm 2023

www.ultimaesperanzabooks.se

Eventuella likheter mellan gestalter i romanen och verkliga personer, levande eller döda, är naturligtvis rena tillfälligheter.

GRÄVA -er, -de, -t, -d; *att (i allm. med spade l. dylikt verktyg) åstadkomma en fördjupning l. fördjupningar i jorden l. i sand l. snö o. d.*;
GRAVA -de, -t, -d; l.;
GRÄVANDE, -ERI [DÖD-GRÄVERI];

1) (ngt vard.) rota; äv.: leta (efter ngt); *Han grävde med händerna i fickorna.*

SAOB

gräva verb *grävde grävt*

- *gräva i jorden*;
- *grävande journalist* undersökande journalist;

SAOL

Till

Margaretha

och till

Rasmus

och andra grävjournalister jag har mött under alla år
i yrket – som *Hygis, Matti, Hasse ...*

... och – aldrig att förglömma – *Birgitta och Ingela*

Personer i Grävarna

Moa Lönn, *se Wikipedianotis*

Redaktionen på Sjöstads-Kuriren:

Ulf Billing, *nyhetschef print*

Elisabet Oboko, *nyhetschef webb och rörligt*

Bernt Andersson, *chef grävredaktionen*

Rut Quant, *grävredaktör*

Lelle Björk, *kriminalreporter*

Tommy Örn, *kommunreporter*

Bella Nordin, *familjeredaktör, "chef över födselar och dödselar"*

Morris Moberg, *kulturredaktör*

Frida Collins, *politisk redaktör, ledarskribent*

– med flera

Även:

Gunnar Malkolmsson, *ordförande i stiftelsen Kuriren, delägare*

Billy Nilsson, "Vilde Bill", *vd i Alfa Media-koncernen*

Stig Erixon, "Xet", *byggmästare, grundare av fastighetskoncernen Bygg & Bo*

Kajsa Bengtsson, *chefskommunikatör Sjöstads kommun; tidigare journalist på Kuriren*

Politiker i Sjöstad:

Gustaf Sjöbjörnsson (s), *kommunalsråd*

Margit Fritz (m), *kommunstyrelsens ordförande*

Olle Holgersson (c), *ledamot i fullmäktige; Ica-handlare*

Stefan Mattsson (mp), *ledamot i fullmäktige*

Göran Holmström (sd), *ledamot i fullmäktige; polis*

Samt:

Julia Sörensson, *chefredaktör Nya Nyestad, "Nyan"*

Jojje Nylén, "Breda Nyllet", *reporter på Radio Sjöstad*

Salomon Six, *grundare av kampsportklubben BK Atlet; tränare*

Lucas Baetens, *jurist vid Institutet Mot Mutor*

Ur svenska Wikipedia

Moa M. Lönn, född 1974 i Falkenberg, svensk journalist som varit chefredaktör på flera tidningar. Efter studenten studier i samhällskunskap, ekonomi och journalistik i Lund. Fil kand 1998. Efter examen tjänstgjorde hon på flera landsorts- och storstadstidningar (2000-2007). Åren 2008-2011 var hon lokalradiochef för Radio Jämt, 2012-2013 chefredaktör för Sjöstads-Kuriren och 2013-2014 chef för nyhetsmagasinet Xtra tills detta lades ned. 2015-17 var hon chef och utgivare av förortstidningen Stockholm-Syd.

Moa Lönn utsattes 2016 för ett mordförsök då hon sköts med flera kulor på väg hem från redaktionen i Flemingsberg. Någon gärningsperson greps aldrig.

2018 utsågs hon till en vice vd-post i mediekoncernen News som hon dock tvingades lämna efter ett år. 2019 var hon chefredaktör och hälftenägare till Stenebergs Tidning men skadades svårt i en bilolycka och återvände efter en lång tids konvalescens till Stockholm-Syd. När News 2021 aviserade att tidningen skulle läggas ned kontaktades hon om ett nytt erbjudande.

Moa Lönn tävlingsboxades 2000-2002 i lätt weltervikt. 5v 1f.

Du vet att det finns en hake? sa kvinnan
– Ni kan inte fortsätta att hålla honom om ryggen, fräste mannen.

Det fladdrade från ljusen i svarta hållare som monterats direkt på de vita väggarna. I taket skimrade de gamla valvens tegel rosarött. Det var dunkelt men inte mörkt i restaurangen, och bordet där mannen och kvinnan satt hade en lampa som lyste upp deras ansikten och de båda ölsejdlar som parkerats på den vita linneduken.

Mannen och kvinnan var de enda gästerna. Från de andra bordet hade lunchgästernas tallrikar och glas just städats bort. Förutom ett svagt klirr då och då från den angränsande köksregionen var allt som hördes en svag musikslina, något klassiskt, kanske barock. Varken mannen eller kvinnan hade tillräckliga kunskaper om den klassiska musiken för att veta att de faktiskt lyssnade på ett stycke av Telemann. För övrigt lyssnade de kanske inte alls. De hade så mycket att tala om.

Smedens Källare räknade anor sedan sextonhundratalet då en ölstuga etablerats här i en källare vid Södra Larmgatan. För hundra år sen började krogen stiga i graderna, för att idag räknas som Sjöstads bästa val för dem som vill äta och dricka gott. Här firas femtioårsdagar och bröllop, dop och konfirmationer. Rotaryklubben håller visserligen sina månadsmöten på hotellet i nästa kvarter, men till eftersitsen smyger sej gärna styrelsens ledamöter in hos Smedens för några glas av det lokala mikrobryggeriets IPA. Här äts luncher, middagar och vickningar. Sedan flera år erbjuds förstås också brunch till lördags- och söndagshungriga.

För många är Smedens Källare en del av Sjöstads själ. Det ligger en hel del i det. För här nere under källarvalven har genom åren förts många diskreta samtal. Frågor har avhandlats och avgjorts, och resultaten har efter hand satt spår som årsringar i stadens utveckling. Utan att egentligen någon säkert kunnat säga var och när som just de sakerna hade bestämts.

Bästa tiden för de diskreta samtalen inträffar just sedan lunchätarna lämnat källaren. Då finns några ostörda timmar; sen dyker de första afterworkarna upp för en öl eller ett glas vitt och friden är bruten.

Ett sådant diskret samtal fördes just denna eftermiddag mellan mannen och kvinnan som satt ensamma under valven.

Kvinnan hade anlänt först och blivit igenkänd av hovmästaren som genast torkat av ett bord och brett ut en ny stärkt vit linneduk. Någon lunch var det inte tal om, det var det aldrig om hon kom så här strax före klockan två.

Det hade dröjt fem minuter, sedan hade mannens tunga steg hörts i trappan. Hovmästaren hade åter störtat fram och handhälsat och strax hade även en äldre gråhårig man i stort vitt förkläde tittat ut från köket. Det var källarmästaren själv som hälsade den nyanlände välkommen med en varm handtryckning.

Kvinnan hade rest sej och tagit i hand hon också. Strax hade det stått två ölsejdlar på bordet, en med mörkt öl framför mannen, en med ljust framför kvinnan. Deras önskemål var välkända och behövde inte uttalas.

Mannen, som nog närmade sej de sjuttio, hade grått slätt bakåtkammat hår och ett fyrkantigt ansikte med bestämd haka. Ögonen var mörka, näsan liten och platt men munnen bred. Han var klädd i mörkgrå kostym men saknade slips till den i halsen uppknäppta rosa skjortan. Hans händer var stora och såg ut att ha använts till hårt arbete, och när de greppade om ölglaset syntes att höger tumme var deformationerad.

Kvinnan hade lockigt brunt hår som räckte henne till öronen. Ansiktet var runt och kinderna rosiga. Kanske lite för röda – om det nu inte var skimret från taket som spelade hennes hy ett spratt. Ögonen var ljusa, blekt blå och munnen fyllig och röd. Hon kun-

de kallas atletisk, kanske korpulent. Säkert hade hon fyllt fyrtiofem men nog inte femtio. Hon bar brun små- rutig kavaj till svarta chinos och en ljusgul blus som liksom mannens var oknäppt högst upp i halsen. Hennes händer såg mjukt svullna ut.

Efter de traditionella hälsningsfraserna och ett par klunkar ur ölglasen hade mannen harklat sej.

– Det är ett par saker som vi behöver klara ut, sa han.

Kvinnan nickade uppmuntrande.

– Fjärilarna, fortsatte mannen. Nån slags svarta, bruna, gula flygfän.

– Asknätfjärilen, sa kvinnan. Det är en fortplantningslokal där i hagen, och som du vet så finns det ett stort skyddsvärde ...

– Jo, jag vet ju det. Och du vet också, och Gustaf vet, att projektet Veterinärens Hage kommer att ge oss fyrahundra nya lägenheter. Och fyrahundra lägenheter, det betyder minst tusen möjliga nya invånare. Och vad är det Gustaf brukar säga när han ska låta visionär? Jo, att 2030 har Sjöstad 70 000 invånare.

Kvinnan nickade.

– Jodå, när vi passerade nyåret var vi 61 000. Närmare bestämt 61 048. Så det är en bit kvar.

– Så tusen till i Veterinärens Hage skulle passa väl in i den planen tänker jag, sa mannen. Och med byggstart om ett år har vi inflyttning 2026.

– Ett steg på vägen.

– Ett jävla gott steg på vägen som jag ser det.

– Om det inte var för fjärilarna, ja.

– Gustaf måste lösa det.

Kvinna suckade.

– Ja, sa hon. Säkert.

Mannen lyfte sitt ölglas och drack girigt nästan en tredjedel av den mörka brygden. Han andades tungt och fingrade fram en vit näsduk ur kavajfickan som han torkade sej om munnen med.

Kvinnan hade följt exemplet och läppjat på sin öl.

– Ett par saker sa du, påminde hon. Vad har du mer?

– Just det. Butiken. Du har sett att vi har planerat in butikslägen i hagen. För en matbutik och något mer. Apotek till exempel.

– Det där kan vara känsligt, sa kvinnan och lutade sej framåt.

Trots att de andra restaurangborden var tomma hade hon sänkt rösten.

Det hade inte mannen.

– Jag vet att Coop vill in. Och jag vet ... nej vi vet, att det skulle vara bra för området. Och inte bara för kåkarna jag kan bygga i Veterinärens Hage utan för dom i Östlyckan och Sandås också.

– Du vet att det finns en hake?

– Ni kan inte fortsätta att hålla honom om ryggen. I längden, en monopolist. Icahandlaren kan inte få sätta stopp för alla andra som vill sälja käk och blöjor i stan bara för att han sitter i fullmäktige. Och har stans enda riktiga livsmedelsbutik. Och dyr är han också för övrigt.

Kvinnan dröjde med svaret. Hon verkade fundera, kanske över det där med monopolist.

– Det finns fler som säljer mat. Och blöjor, sa hon till slut.

– Ute vid motorvägen ja. I Stengården, i mina egna fastigheter. Där gick det bra att bygga, långt från annan bebyggelse och så långt bort från pensionärerna som ni kunde hitta mark åt mej.

– Ni? Blanda inte in mej i det här.

– Jag menar din chef förstås, kommunalrådet Gustaf Sjöbjörnsson.

– Du är förstås medveten om det faktiska politiska läget?

– Visst. Gustafs makt hänger på att han håller sej väl med Holgersson. Som slåss för sitt monopol och stoppar vartenda försök att starta en kvartersbutik i områdena där det bor folk. Kan inte Gustaf välja nån annan att stödja sej på? Holmström till exempel?

– Göran Holmström och hans tolv sverigedemokrater vill Gustaf inte ta i med tång ens.

Mannen stönade. Han lyfte ölglaset och tog en ordentlig klunk.

– Herregud, sa han och himlade med ögonen. Jag tror den här stan är förlorad. Varför vill jag bygga här? Överhuvudtaget? När jag skulle kunna bygga i Nyestad i stället. Sämre mark men bättre samarbetsklimat.

Kvinnan smålog åt mannens utfall. Kanske hade hon hört det förut?

– Stig, sa hon, du vet mycket väl att Gustaf vill ha nybyggena i Veterinärens Hage. Men politik är det möjligas konst. Och det kommer en lösning.

– Säkert. Men när då? Om tio år?

Mannen drack lite till av sin öl, sen satte han glaset åt sidan.

– Dags, sa han och såg sej om.

– Kajsa, jag tror du får ta notan idag, tillade han.

– Ja, jag har ju vanan inne, sa kvinnan torrt.

Strax hade de lämnat Smedens Källare.

Mannen hette Stig Erixon och var sextionio år. Xet, som han för det mesta kallades, var grundare och ensamägare till den framgångsrika fastighetskoncernen Bygg & Bo.

Kvinnans namn var Kajsa Bengtsson, fyrtiofem, kommunledningens chefskommunikatör med kommunalrådet Gustaf Sjöbjörnssons öra. En gång hade hon varit journalist på Kuriren.

Och deras samtal denna eftermiddag hade givetvis inte ägt rum.

Namnet då?

– Visst Lelle. Vi kör namnet.

– Jag visste väl det, Moa.

– Sex år. Grov ekonomisk brottslighet i byggbranschen. Och så en misshandel på det. Det väger tungt. Så Hakan Güler hänger vi ut. Är han också från Istanbul?

– Ja, det är samma gäng som i höstas.

Moa Lönn såg upp från skärmen där hon just läst och okejat kriminalreporterterns artikel. Nu skulle den först ut på Kurirens sajt och lite senare på dagen redigeras in i morgondagens papperstidning och då kompletteras med en kort bakgrund över den ekobrotts-härva som polisen i omgångar rullat upp i Sjöstad under året som gått. Nu, efter en rättegång som sträckts ut över sex veckor, hade huvudmannen fått sin dom.

Hon vände sej mot kriminalreportern och försökte sej på ett leende.

Lelle Björk var väl inte precis hennes favorit bland Kurirens reportrar. Det fanns något undanglidande i hans sätt. Fast ibland kunde han å andra sidan låta aggressiv, särskilt om han blev ifrågasatt. Det var svårt att bli klok på.

I sina noteringar hade hon att Björk var 48 år och hade jobbat på Kuriren de senaste tio. Nästan hela tiden som kriminalreporter. Och visst, han verkade ha goda kontakter både hos polis och advokater. Och hos buset med, det senare var inte oväsentligt när man skulle skriva om brottsligheten i en mindre stad. Han var under medellängd och lite satt, ansiktet var fyrkantigt och ögonen märkligt bleka.

Moa hade haft det obligatoriska medarbetarsamtalet med Björk en tid efter att hon kommit till Kuriren i höstas. Hon visste att han bodde i villa på Sydsidan, var gift med en kvinna som hade

frisersalong och att sonen spelade fotboll i Sjöstads FF, då och då i representationslagets startelva.

– Okej, sa hon som en markering av att samtalet var över.

Lelle Björk reste sej avvaktande.

– Bara en sak till, sa han.

– Ja?

– Jag tror det väl inte, men vi skulle kunna få höra av Xet om det här.

– Byggmästarn?

– Ja, för Hakan Gülers firma är underentreprenör till Bygg & Bo, en av de större. Och jag vet att dom brukat spela padel ihop på lördagarna.

– Padel?

– Ja, med små racketar ...

– Jag vet vad det är. Men är inte byggmästarn lite för gammal för sånt?

– Det skulle jag inte säga. Han gillar att hålla på. Och att vinna.

Moa rynkade pannan.

– Skulle byggmästare Stig Erixon alltså lägga sej ut för en kille som svindlat husägare och underentreprenörer på jag vet inte hur många ...?

– Hundrafyra. Miljoner alltså. Ja, Xet brukar ställa upp för de sina.

– De sina?

– Jo, nog är det så.

Kriminalreportern hade äntligen kommit upp ur besöksstolen. Han tog några dröjande steg mot den höga dubbeldörren som varit stängd under samtalet.

– Säg till Billing och Elisabet att texten är okej och klar att köra ut, sa Moa.

– Och lämna dörren öppen, la hon till.

Uffe Billing och Elisabet Oboko var Kurirens nyhetschefer. Uffe var printansvarig. Det kallades så för att han styrde över den tryckta tidningen, till skillnad från vad som skulle ut på nyhetswebben och vad redaktionen åstadkom i fråga om ljud och rörlig bild. Uffe tillhörde det gamla gardet som tjänat tidningen i olika roller sen ungdomsåren.

Nu var han 59. Kompetent men trög och lite för självsäker, tyckte Moa som gärna skulle se en förändring vid nyhetsdesken.

Elisabet Oboko var kanske en del av svaret på Moas funderingar om något nytt. Elisabet var 29 och ansvarade för den digitala delen av nyhetsförmedlingen. Webbchef var väl den bästa beskrivningen och omfattade allt som på det ena eller det andra sättet publicerades på nätet.

Desken var redaktionens nyhetsnav. Här fattades de dagliga publiceringsbesluten. Vad skulle med i tidningen? På vilken sida skulle Lelle Björks text om den till sex år dömd Hakan Güler placeras? Och hur stor skulle rubriken vara? Fanns det en bild? Hur skulle nyhetswebben hantera storyn? Med länkar till tidigare artiklar om bygghärvan? Med länkar till lagtexten? Med kommentarer? Kanske en chat med kriminalreportern?

Det fanns många möjligheter. En del var bra och en del var dåliga. Olika varje gång.

Det fanns ett annat nav på redaktionen – grävnavet. Så kallades den lilla grupp som tilläts ta gott om tid på sej för att leta fram oegentligheter och skandaler i såväl offentlig som privat verksamhet – i kommuner och i företag. Det brukade kallas granskning och var en viktig del av mediernas samhällsuppgift. Grävande journalistik brukade man också säga.

Kurirens grävnav utgjordes av två personer, två gamla bekanta till Moa från när hon chefade i Sjöstad förra gången. Grävchef var Bernt Andersson, den slanke mannen med svart hår och lika svarta ögon, fast håret hade fått några stänk av grått sen senast. På den tiden hade Bernt varit en av Moas närmaste medarbetare, en som hon kunde anförtro sej åt när det uppstått problem på redaktionen och allt såg ut att gå fel.

Bernts medarbetare vid grävnavet var en gänglig kvinna på några och trettio, Rut Quant. Då, för tio år sen, var det den unga reportern Rut som slog in sista spiken i kistan för Kurirens dåvarande styrelseordförande, en man som skott sej på utförsäljning av kommunala fastigheter.

Sen visade det sej att det blev sista spiken även för Moa, men det var en annan historia.

Grävnavet hade inrättats av Moas företrädare som chef. Och hon visste att det här sättet att se på samhällsuppdraget fanns inom Alfa Media som ägde Kuriren sen några år. På de Alfaägda tidningarna var den granskande journalistiken prioriterad.

Det var den inriktningen hos ägarna som övertygat Moa om att tacka ja till att bli chefredaktör på Sjöstads-Kuriren. För andra gången.

Det fanns även ett tredje nav på redaktionen. Om det nu kunde kallas så eftersom navet bestod av en enda person. Men såg man till hur det hela fungerade så snurrade verksamheten runt kultur-redaktören Morris Moberg i ett intensivt kretslopp. Moa förstod inte riktigt var all den där energin kom ifrån. Morris som var fyllda fyrtio var kompakt, lite mullig och kunde ge ett lojt intryck när han betraktade sin omgivning med halvslutna ögon. Men skenet bedrog. Morris hade alltid många bollar i luften. Han var visserligen ensam på kulturredaktionen men hade byggt upp ett stort nätverk av frilansare, var och en specialist på sitt område – pop och rock, klassiskt, poesi, deckare, abstrakt måleri, dans, lokalhistoria och allt möjligt annat.

Kulturen hade två sidor varje dag, och ibland kunde Morris publicera saker som vållade debatt och kritik i Sjöstads kulturkretsar. Då brukade Moa be att få läsa före publicering. Hittills hade hon inte haft några invändningar och hon litade på att Morris omdöme inte klickade bakom de där halvslutna ögonen.

De höga vita dubbeldörrarna stod på glänt sedan Lelle Björk lämnat chefsrummet. Moa hörde stegen avlägsna sej. Hon var säker på att Uffe Billing skulle ta sej an artikeln om ekobrottsdomen med iver och entusiasm. Nyheter om brott och straff stod alltid högt på hans lista.

Moa funderade över samtalet med kriminalreportern. Vad ville han säga med det där om Xet? Att det var riskabelt att skriva ut att det fanns kriminella personer bland byggmästarens favoriter?

Moa hade mött Stig Erixon vid ett tillfälle. Hon hade nyligen börjat som chefredaktör och några näringslivspampar hade varit uppe och hälsat. Det var annonschefen Uno Eskilsson och ledarsidans Frida Collins som tagit initiativet till en lunch vid ett bord

i en dunkel källarlokal ett par kvarter från tidningshuset. Moa hade förstått att det var Sjöstads finkrog men lunchen hade varit slätstruken. Till kaffet hade hon berättat lite om hur hon såg på lokaltidningens betydelse. Det var i allmänna ordalag. Samtalet efteråt hade varit vänligt men oengagerat.

Hon kom ihåg en sak från mötet med Stig Erixson, grundaren och direktören för Bygg & Bo. Han hade inte sagt något riktat till henne under hela lunchen. Men när de skulle hälsa hade Erixson sträckt fram sin vänstra hand.

2

Fem månader tidigare, i höstas, hade Moa Lönn fått beskedet att Stockholm-Syd, tidningen som hon varit med om att skapa och som hon drivit framgångsrikt i flera år, skulle försvinna. Läggas ned eller slås samman med någon annan publicerande verksamhet som ägaren, Newskoncernen, trodde passade bättre för framtiden.

Det hade varit ett slag. Moa hade dessutom fått i uppdrag av koncernchefen att leda avvecklingen. Det hade sårat henne och det var en ny känsla. De svek hon tidigare råkat ut för hade handlat om män som lämnat och dragit vidare av olika skäl. Oftast för att de träffat någon annan som inte var så febrilt sysselsatt med sitt jobb som Moa. Det där hade hon förstått och i stort sett accepterat, alltså att hon hade sidor som var svåra att stå ut med för dem hon försökt leva ihop med.

Det var väl sånt som hände? Hon fällde inga tårar. Och när grät hon senast egentligen? Hon kom inte ihåg. Kanske vid pappas grav? Det var länge sen i så fall, trettio år sen. Men när Morgan försvann, eller Konrad, eller Katarina – det var tomt, det var saknad, bara så, inte mer.

Men beskedet från News hade träffat henne som ett slag i magen. Det var så mycket med Stockholm-Syd som hon tyckte att hon levat för: att skriva om livet i Flemingsberg och Botkyrka, Handen och Tyresö, från Dalarö till Alby och Skogås. Hon hade lärt sej om livet i de där spretiga förortssamhällena, om människorna, om drömmarna. Det hände så mycket här, så mycket som kunde berättas. Mellan höghusen, i villakvarteren, i skolorna, i sporthallarna, i galleriorna, på pendeln. Fanns det någonstans i Sverige där klyftan mellan fattig och rik var djupare än här? Där kulturkrockarna var

fler och vanligare? Där framtidens teknik så tydligt utmanade arvet från medeltiden?

Nej, Södertörnskommunerna stack ut på alla sätt. Och hade varit en fantastisk journalistisk utmaning. Och inte bara fantastisk – viktig också, nödvändig.

Och hon hade haft goda kamrater, nej medarbetare var de förstås. Kamrater var fel ord. En chef har inga kamrater. I alla fall inte på sin egen redaktion.

Hon tänkte på Gotland Yard och Havarti, på Ina Moreno, på Mignon, Mattias och Raffi – de hade allihop en plats i hennes hjärta.

Men nu var det slut.

Nej, hon hade inga tårar.

Men en kväll hemma på Heleneborgsgatan hade hon fattat beslutet. Hon måste vidare. Vart som helst – allt var bättre än att bli kvar som News avvecklare, allt var bättre än att döda en tidning full av liv.

Om hon fattat beslutet före eller just efter hon fått ett samtal till mobilen var osäkert.

Men var det viktigt?

En söndagseftermiddag i november hade hon suttit vid ett bord på Grands veranda. På tallriken låg grillad piggvar med pepparrot, handskalade räkor och små fina potatisar och i ett glas hade hon bubbelvatten av verandans eget märke.

På andra sidan bordet hade hon sin värd, mannen som bjudit henne på lunchen och som så småningom skulle betala den, Gunnar Malkolmsson. Det var från honom som det där mobilsamtalet kommit den sena lördagseftermiddagen.

Moa hade inte genast förstått att tidningen som Malkolmsson ville prata om var Sjöstads-Kuriren. ”Kuriren” hade han sagt och det fanns ju en uppsjö tidningar med det namnet. Eskilstuna-Kuriren till exempel. Eller Västerbottens-Kuriren.

Först när bubbelvattnet stod på bordet hade hennes värd sagt att ”det där känner du ju redan till” i stället för att berätta om staden han kom från.

– Sjöstad ...? sa Moa dröjande.

– Mycket har hänt sen du lämnade, sa Gunnar Malkolmsson.

Och tillade:

– Det var visst ingen lycklig sorti, har jag förstått.

Piggvaren vilade på en jättestor tallrik. Fisken var i ett stycke och hade huvud och fenor kvar. Moa undvek att titta på de små blanka glosögonen när hon satte kniven i fisknacken och skar bort den mest motbjudande biten.

Sen såg hon på sin värd som koncentrerat elegant befriade piggvaren från de yttre beniga fenorna.

Gunnar Malkolmsson såg ut att vara en bit över sextio, kanske uppåt sjuttio, medellängd, rätt kompakt, troligen vältränad. Ansiktet var fyrkantigt, ögonen klarblå och hakan bestämd. Håret var grånat och glest och hängde ostyrt en bit ned mot ett par ovanligt stora öron. Han hade ljusgul skjorta utan slips under en gråspräcklig tweedkavaj.

– Jag är ordförande i stiftelsen sen ett par år, sa han när han förklarade sin ställning i Kuriren.

Stiftelsen han talat om hade tydligen en enda uppgift – att se till att Kuriren överlevde som Sjöstads lokaltidning. Och förde en borgerlig politisk linje på ledarsidan.

Det där med ledarsidan var egentligen det enda stiftelsen hade makt att lägga sej i. Allt annat bestämdes av Alfa Media som trätt in och köpt aktiemajoriteten när tidningen för några år sen bara varit dagar från att gå under.

Rekonstruktionen hade varit radikal men rätt oblodig. En vd och en marknadschef hade sagts upp liksom några dyra avtal. Tryckningen hade flyttats till Alfas stora maskiner i residensstaden tio mil bort. Ett dussin tryckare hade fått gå med avgångsvederlag. Sen hade det mesta återgått till rutinerna.

Men sen i somras stod Kuriren utan chefredaktör. Kanske hade han – ja, det var en man i Moas ålder – inte heller fallit ägarna i Alfa i smaken. Det var oklart. Men hur som helst var redaktionen utan chef för närvarande. Och, som Gunnar Malkolmsson uttryckte saken och såg på Moa – ”det du uträttade under din tid på Kuriren har vi inte glömt”.

Det kunde tolkas på olika sätt. Men när de nu satt här på Verandan valde Moa att ta det positivt.

Restaurangen var välfylld så här till söndagslunchen och vid alla bord intill de stora panoramafönstren satt sällskap i blandade åldrar. De flesta såg ut att komma från någon av Stockholms finare stadsdelar, från Östermalm, kanske Lidingö. Välklädda men inte finklädda, elegant men inte snobbigt. Ofta familjer, i flera fall i tre generationer. Stämningen var god, glammig men inte högljudd. Det vilade en diskret charm över den ljusa matsalen.

Söndagsmorgonen hade varit novemberkylig men nu sken solen över stan och glittrade i Strömmens krusningar. En enstaka vit skärgårdsbåt låg kvar vid kajen, de flesta andra gick så här års sina utglesade turer mellan öar längre ut mot havsbandet, om de inte redan var upplagda på varv för översyn och vintern. På andra sidan vattnet, i Gamla Stan, tornade Slottet upp sej med sina livlösa ljusbruna fasader och obrutna rader av höga fönster. Storkyrkans torn lite längre till vänster var fortfarande dolt bakom ljusa skynken. Hade inte de där renoveringarna pågått i flera år nu? funderade Moa, medan hon skrapade upp det sista fiskköttet på gaffeln.

Samtalet med stiftelsemannan från Sjöstad hade flutit lätt och otvunget och han stack inte under stol med att han på eget initiativ beslutat sej för att sondera terrängen. De som annars varit aktuella för chefredaktörstjänsten hade gjort ett blekt intryck. Så sa han inte rakt ut, men Moa hade inte svårt att förstå vad han menade. Han hade läst på sin tidningshistoria, och när han kommit till kapitlet "Moa Lönn" hade något klickat till. Nu följde han sin intuition. Så ...

– Jag har ett stort intresse vid sidan av ... nämligen västernfilmer. Du vet, med cowboys och skurkar. Och det finns en historia som ofta kommer igen. En kliché får man väl säga. Nämligen vad som händer när "en ny sheriff har kommit till stan".

Malkolmsson citerade med fingrarna i luften.

– En ny sheriff har kommit till stan? sa Moa förvånat.

– Ja, ungefär så.

– Är det vad du vill, att jag ska bli den nya sheriffen i stan?

– Det kan behövas en del nytänkande, ja. Är du intresserad? Eller var min Stockholmsresa helt meningslös?

Moa visste att frågan skulle komma. Och hon hade svaret klart för sej. Hon lyfte glaset med bubbelvatten och drack de sista dropparna.

- Ja, sa hon, jag är intresserad. Om villkoren är de rätta.
- Och ägarna., la hon till
- Och villkoren ...?
- Får vi återkomma till.

Malkolmsson nickade.

– Du får tala med Vilde Bill om det där, alltså villkoren och pengarna ...

– Vilde Bill? Är det en annan av dina västernfantasier?

– Han kallas bara så ibland, Billy Nilsson, som är Alfes ordförande. Det är nåt med håret.

Alfa Media ägde tjugotalet tidningar i Syd- och Mellansverige. Både dagstidningar och sådana som kom ut en gång i veckan. Dagstidningarna var prenumererade, och de andra kunde ibland vara gratisutdelade precis som Moas Stockholm-Syd. Alla gavs förstås också ut digitalt, det hade nästan blivit det viktigaste, och många gjorde egna radio- och tv-produktioner.

Sådan var utvecklingen i medie-Sverige sedan tio-tjugo år tillbaka. En handfull koncerner hade köpt upp, eller övertagit, de flesta gamla tidningsföretag som funnits på lokala marknader – som till exempel i Sjöstad. I alla fall de som inte bara var ekonomiska slukhål.

För Moa var detta inga nyheter. Under sina år i News hade hon fått pröva på olika chefsroller i koncernens vildvuxna medievärld. Hon hade sett hur strukturer lösts upp och knutits ihop på nya sätt.

– Billy Nilsson har varit chef på flera tidningar än du kan räkna upp, fortsatte Malkolmsson förklarande över lunchbordet.

– Han vet om att jag har kontakt med dej. Och faktiskt ska jag ringa honom senare i eftermiddag. Och han är nyfiken på vad vi pratat om här och nu.

Malkolmsson tystnade och såg sej om. En servitör i vit jacka med blanka knappar skyndade fram.

– Får vi två kaffe. Eller nej, dubbla espresso ska det vara. Och så praliner, sa mannen från stiftelsen.

*

Tre dygn senare, på onsdagseftermiddagen, gick Moa över det stora torget i residensstaden. Hon balanserade försiktigt på sina taxklackar över torgets kullerstenar. Bakom ryggen hade hon Alfes huvudkontor och tidningshuset som var koncernens hjärta. Här fanns ekonomerna, statistikerna, utvecklarna och visionärerna. Och så förstås Billy Nilsson, 61, med en brokig bakgrund i branschen.

I sin väska hade Moa ett hopvikt kuvert med ett kontrakt, två A4-sidor på styvt papper. Hon hade fått vad hon ville ha.

Och visst hade håret spretat och ögonen brunnit på mannen som satt sitt namn på kontraktet. Men "vild"? Nej, Moa tyckte att hon mött en resonabel, förstående och uppmuntrande äldre mediechef på andra sidan förhandlingsbordet.

"En ny sheriff i stan." Det hade han inte sagt något om.

3

Moa var ensam igen.

Eller – ensam, det hade hon väl nästan alltid varit. Skillnaden var att hon inte längre hade en särbo, en man.

Det hade hänt bara en kort tid efter att hon gjort upp om chefsjobbet på Sjöstads-Kuriren.

Jeremy Grim hade också fått ett erbjudande. En tjänst vid ett institut för medieforskning i Haag var ledig. Den gällde digital omställning inom ekonomi och försäljning och passade Jeremy som hand i handske. Han hade uppmanats att söka. Och nästan genast fått tjänsten på obegränsad tid.

Han skulle ta sina tonårspojkar med sej. De var femton och tretton vid det här laget och kunde få platser i Haags mest framstående engelska skola med inriktning på internationell handel. Jeremy var entusiastisk och pojkarna hade inte sagt emot. Deras mamma var ändå omgift och hade en ny familj på gång. Så visst, det var dags för pappa att ta över ansvaret.

Moa och Jeremy hade suttit på den italienska krogen vid Zinkensdamm och fått in sina pastarätter och läppjat på det första vinglasat, rött för Jeremy, vitt för Moa – när Jeremy hade ställt frågan.

– Kommer du med till Haag? Och lever med oss?

Moa hade hickat till. Hon drack en ordentlig klunk av vinet.

Hon ville inte såra honom. De hade haft det bra i fem års tid, var och en på sitt håll men också tillsammans.

– Hur skulle det gå till? slapp det ur henne.

Hon grävde runt i pastan. Där fanns tomater, rucola och pancetta.

Hon hörde Jeremy tala men förmådde inte lyssna på vad han sa.

Hon tänkte bara en sak: nu är det över. Slut. Men skulle hon säga det? Och hur?

Jeremys röst hade tystnat. Hon tittade upp. Han såg på henne. Något måste hon få ur sej.

– Ska vi be om lite mer parmesan? sa hon.

Efteråt hade de gått hem till lägenheten på Heleneborgsgatan. När de hängt upp sina jackor i hallen hade Moa genast pressat sej mot honom och börjat slita upp knapparna i hans vita skjorta. Hon hade tryckt sin mun mot hans nakna axel och börjat lirka upp byxknapparna.

De hade älskat i sovkrypinet innanför köket. Och genom fönstret – Moa hade inte dragit för gardinen – hade månens kalla sken snart fallit över två vita kroppar.

Till morgonkaffet hade hon tinat upp några små croissanter som hon haft i frysen.

Sen sa hon som det var.

– Jag kommer inte att följa med dej, och jag behöver inte argumentera om det, för du vet vad jag har för känslor om familjeliv. Och så har jag ett nytt jobb. Precis som du.

– Men du kunde ju ...

– Nej.

Hon hade hört det förr och hon kunde inte.

Jeremys vackra bruna ögon hade smalnat av och mörknat.

– Jag fattar, sa han.

Hon följde honom till sextiosexans hållplats och bussen som skulle gå ända till Barnängen och färjan till Sjöstaden, där Jeremy hade sin stora lägenhet med balkong och en Baden-Baden-stol som inköpts enkom för Moas skull. Den skulle hon aldrig mer sitta i.

När den röda bussen rullade om hörnet från Pålundsgatan och nalkades hållplatsen slog hon armarna om honom och såg honom i ögonen.

Men när han steg på bussen var hon på väg tillbaka till sin port.

*

De hade mötts en ljummen junikväll för fem år sen. I trädgården bakom Radissonhotellet i Frösundavik. Det hade varit konferens för Newskoncernens chefer, en tolv-till-tolv-konferens som alltså börjar och slutar med lunchen. Eftermiddag och därpå förmiddag hade fyllts ut med föredrag och power point-bilder och handlat om

mediestrategier. Och så fanns som alltid en inbjuden så kallad key note-speaker – de brukade komma från Kalifornien eller Massachusetts och berätta om det nyaste inom digital publicering. Det mesta gick högt över huvudena på alla som lyssnade.

Det var inget närvarotvång på konferenserna, Moa brukade hoppa över ibland, men hon visste att det var bra att visa upp sej då och då och se intresserad ut. Det kunde hon ha nytta av senare, till exempel när budgetarbetet till hösten gick in i sitt mest intensiva skede och det gällde att övertyga och charma koncernens ekonomer.

Konferenskvällen hade börjat med drink och sedan en festlig och ekologiskt väl avvägd trerättersmiddag. Efter blåbärsparfaiten längtade hon efter luft och svalka. Hon hade ursäktat sej för bordsgrannarna, skyllt på värmen och smitit ut i trädgården.

Hon såg honom inte först i kvällsdunklet under de höga träden. Bara att det glödde till som från en cigarett. Hon gick närmare. På en bänk satt en man och rökte.

Moa stannade och sa hej. Mannen sträckte fram ett cigarettpaket.

– Tack, men jag röker inte, hade hon sagt.

– Inte jag heller egentligen. Bara när jag tvingas lyssna på så mycket corporate bullshit som idag, sa mannen.

– Blev du också trött på det? fortsatte han.

Moa log och nickade. Hon slog sej ned på bänken.

Det gick en timme under prat om allt möjligt men särskilt om trista konferenser. Han hette Jeremy Grim, hade egen konsultfirma och utbildade säljare och ekonomer åt koncernen.

Sen hade nattkylan smugit in från Brunnsviken och hon började frysa i sin ärmlösa klänning. De hade gått in i hotellbaren och druckit två glas vitt vin och fortsatt prata.

Han är en snobb, hade Moa tänkt. Figursydd ljus kostym som kanske var av linne och tvåfärgade skor! Han var lång som hon själv, hans ansikte hade regelbundna drag, smala kinder och hög panna. Håret var halmgult i en lugg som såg lite gammaldags ut och hans ögon var bruna. En snobb förstås. Men rätt trevlig.

Tjugo minuter före midnatt hade de tagit hissen upp och sagt farväl och tack för ikväll utanför sina rum på sjätte våningen.

När Moa stängt dörren efter sej och betraktade det rymliga men sterila hotellrummet med vägg-tv och små soffkuddar, bruna

mönstrade tapeter, kaffebryggare och minibar med choklad och mineralvatten, fick hon en ingivelse.

Hon gick tillbaka till dörren och öppnade den.

Han stod redan där.

*

Tiden hade gått och rätt som det var hade hon en relation. En man.

Moa var nöjd för Jeremy var aldrig krävande. Han verkade lika tillfreds som hon med att de nästan bara träffades på veckosluten, trots att de bodde i samma stad och inte särskilt långt ifrån varann. Och inte verkade han ha någon önskan om att hon skulle ändra på sej, på sättet att vara, att leva.

Och nej, hon ville inte gifta sej och inte bo med någon – man eller kvinna – i mer än några dagar. Ja, en semestervecka kunde gå an. Men sen ville hon hem till ensamheten, till ettan på Heleneborgsgatan. Där köpte hon sina pizzor från hålet i väggen tvärs över gatan eller tog hem yakiniku i pappkartong från sushihaket på Långholmsgatan. Sen åt hon långsamt medan hon smälte dagens händelser på redaktionen i Flemingsberg. Och var det inte snöstorm gav hon sej ut i kvällningen och sprang sina rundor på Långholmen.

Det var ett enkelt liv. Det var hennes.

Hur hade Jeremy kunnat tro att hon skulle lämna sitt jobb – som hon älskade? Dessutom just som hon ställts inför ännu en stor utmaning – Kuriren.

Hon hade så småningom dragit slutsatsen att Jeremy gjort ett val, ett val där hon inte haft någon huvudroll.

I fem år hade han levt skild från pojkarna, och deras mamma Marcela hade skött det som behövde skötas. Nu hade någon vänt på timglaset. Sanden rann för Jeremy. Han skulle ta igen sitt föräldraskap.

Såg man det så var det oundvikligt att det skulle sluta på det här viset.

Hon hade haft honom till låns. Hade man inte allt till låns? Alla. Tiden var ute. Det kändes tomt, ödsligt, det stack i hjärtrakten. Men allt skulle ändå gå vidare.

Hon snörde sina Asics hårt. Just nu ville hon bara springa.

Morgonmöte om fem. Du glömmer inte?

Det var nyhetschefen Uffe Billing som stuckit in huvudet mellan de höga dubbeldörrarna. Ansiktet var fyrkantigt med tunga drag och hängande kinder, hans hår var kraftigt och lockigt men grånat.

Glömma? Skulle hon missa ett morgonmöte? Moa snurrade runt på stolen men Billing var redan borta.

Nyhetschefen var en av Kurirens riktiga långvägare. Han hade kommit in på tidningen via sporten, kanske hade han kopplingar till någon idrott när han var yngre. Det var inte ovanligt att idrottare som lagt av som aktiva rekryterades till den lokala sportjournalistiken – om de var något så när skrivkunniga. De hade ju fördelen av bra kontakter. Och Uffe Billing såg stor och stark ut även om han nu närmade sej de sextio. Kanske hade han kastat slägga eller lyft tyngder i ungdomen, funderade Moa medan hon skyndade genom korridoren och nedför trappan till mötesrummet i källaren.

Hon hade också märkt att Billing ibland försökte få henne ur balans. Det kunde vara med små försätliga kommentarer, som den nyss om att hon inte fick missa mötet. Eller att hon ännu inte riktigt fattat hur det jobbades på den här redaktionen. Och antydningar att hon som ny chef nog borde lyssna mer på Kurirens erfarna.

Det var väl nån slags härskarteknik, och i så fall var den bortkastad. Moa hade aldrig gått på några enkla trick.

Eller så kände han sej hotad. Eller ville visa sej på styva linan inför några kamrater. Eller supportrar. Ja, det fick vara som det ville med det, tänkte hon.

Morgonmötena hölls i en hörsal en trappa ned från entrén, granne med en gammal panncentral och ett övergivet förråd, den gamla rullkällaren där en gång de stora rullarna med tidningssapper förvarats på den tid tryckpressen fanns i huset. Men det var decennier sedan tryckeriet flyttades ut till Fäladan. Nu trycktes inga tidningar där heller längre, sedan Alfakoncernen flyttat all produktion till sitt centraltryckeri.

Moa missade inte morgonmötet men hon kom sist in i den stora lokalen med vitputsade väggar och en bred whiteboard på den bortre kortväggen. Svarta stolar i plast och stålrör stod länkade i sex rader, åtta stolar i varje rad. Nedanför whiteboarden fanns ett smalt långbord i mörkt trä med två likadana svarta stolar där nyhetscheferna brukade sitta vända mot dem som kommit för att få dagens uppdragslista uppläst för sej.

Till ett morgonmöte kom sällan fler än tjugo medarbetare. Av de övriga tjugo jobbade sex på lokalredaktionerna (men deltog ofta via Zoom), tre eller fyra hade jobbat kvällsskift och sov förmodligen ut just nu, fem från sporten hade sina egna möten, och tre-fyra hade ledig dag eller var redan ute på reportagejobb någonstans i spridningsområdet. Eller kanske satt de redan vid sina skrivbord med telefonen i hand och intervjuade. Eller så kom de helt enkelt för sent till jobbet.

Moa var inte förtjust i ordningen. Dels var det inte inspirerande att börja dagen i en källarlokal. Dels föddes aldrig några idéer på möten som de här. Det ville hon ändra på, men än så länge hade hon ingen idé om hur. Hon visste också att det ändå fanns en poäng med att ha ett tillfälle på dagen då alla, eller i alla fall många, medarbetare fick möta varann. Och fick en gemensam bild av vad som var på gång just denna dag eller denna vecka. Det fanns alltså två behov – möten för kreativitet och möten för gemenskap. Men morgonmöten som de här i källaren tillfredsställde bara det senare. Och knappt det.

Moa hann sätta sej ned bara sekunderna innan Uffe Billing med hes röst började läsa högt ur uppdragslistan. Hon hade hittat en egen plats långt fram på en stol vid väggen. Därifrån kunde hon

följa nyhetscheferna Billing och Elisabet Oboko lite från sidan samtidigt som hon hade koll på om det hände något i de glest befolkade bänkraderna.

Hon var inte ensam om platsen vid väggen. På den andra av de två spinkiga stålrörsstolarna satt troget varje morgon familjeredaktören Bella Nordin.

Bella var 63 och även hon en av Kurirens trotjänare. En gång hade hon varit nattredaktör. Det var på den tiden då nattredaktionen bestod av ett halvdussin medarbetare som redigerade texter och ritade sidor som sen färdigställdes av typografer. Det var med andra ord på nittioalet i en tid då datorer visserligen fanns på redaktionerna men mest användes som ett slags skrivmaskiner, och allt övrigt runt produktionen följde urgamla rutiner. Då var nattredaktören en maktbärande som avgjorde vilka nyheter som var viktiga och vilka som var mindre viktiga och hade stort inflytande över hur rubriker och förstasidor och löpsedlar formulerades.

Moa sneglade på Bella medan Uffe Billing malde på. Hon hade nog varit snygg en gång i tiden, lång och kraftfull. Idag var hon sliten, det gråa håret torrt och risigt och ansiktet fårat. Det eviga nattjobbet hade satt sina spår.

Och så var det spriten. Moa kom ihåg hur hon förra gången på Kuriren överraskats av Bella som en eftermiddag plötsligt stod framför hennes skrivbord och sa ”jag vill att du ser på när jag tar min antabus”. Det var en liten grön tablett som skulle sväljas med ett glas vatten varje dag inför ögonen på någon hon litade på. Och Bella hade litat på chefredaktören, på Moa.

Fanns den där tilliten fortfarande? Moa visste att tiden med de gröna tabletterna var över. Bella Nordin var numera nykter alkoholist. Och när digitalisering och rationalisering gjorde den gamla sortens nattredaktörer överflödiga hade hon skolats om till familjeredaktör.

Hon hängde med i alla fall trots ett hårt liv, tänkte Moa.

Hon kom ihåg ryktena som gick förra gången. Om sexet i teleprintrummet efter midnatt. Då femme fatalen Bella förförde manliga praktikanter.

Det var kanske sant, eller kanske bara en bra historia.

I ögonvrån såg Moa på Bella. Ansiktet var slutet, tigande, koncentrerat, ögonlocken var tunga.

I samma stund var Billing klar med uppdragslistan och hade fått besvara en och annan fråga.

Nu var det Elisabet Obokos tur.

Elisabet var liten jämfört med kollegan Billing, späd i kroppen och en smula hukande även när hon satt ned. Ansiktet var ovalt, huden slät, håret kruslockigt och ögonen bruna bakom oinfattade glasögon. Hennes hud var svart.

Elisabet Obokos föräldrar hade flytt från Uganda under Idi Amins skräckvälde, först till England men efter några år hade de kommit till Sverige. Elisabet föddes som tredje barnet 1991 i Alvesta där pappa Oboko hade jobb vid godsterminalen.

Tjugo år senare hade hon gått Linnéuniversitetets journalistik- och medieprogram och följt upp utbildningen med Digitala medier på Södertörns högskola. Moa hade ett vagt minne av Elisabet från ett studiebesök som de unga mediestudenterna gjort på hennes gamla redaktion i Flemingsberg. Elisabet hade ställt massor med frågor, ja nästan varit näsvis, och varken Moa eller webbredaktörerna hade klarat av att svara på allt.

Här i källarens hörsal var hennes roll enkel.

Vad som väntades hända under dagen hade Billing redan berättat. Elisabet räknade lugnt med att få webbversioner av alla händelsenyheter. Vartefter reportrarna blev klara. Rutinmässigt drog hon den senaste statistiken – hur många hundra, eller någon gång hur många tusen, som varit inne på Kurirens olika hemsidor det senaste dygnet. Topppnoteringarna kom alltid på söndagarna. Och då var det sporten som drog in läsare. Särskilt de sena resultaten framåt kvällen, oavsett om det var fotboll, handboll eller ishockey. Kurirens webb hade en trogen publik, men kanske inte den som Elisabet, med kandidatexamen från Södertörn, hade hoppats på.

Hennes uppgift var också att tänka i rörlig bild och hon la flitigt ut uppdrag på fotograferna som filmade. Sporten var välrepresenterad och just nu var det division ett-hockeyn i ishallen som ofta fick stå för de rörliga bilderna. I kväll var det dags igen – Sjöstads HC mot Vimmerby.

Elisabet ville också att en av reportrarna själv i tal och bild presenterade sin nyhetsartikel i ett inslag om trettio sekunder, inte mer. Nu spände hon ögonen i kriminalreporter Björk.

– Du Lelle, idag faller ju domen mot hustrumisshandlaren i Lerbacken. Han som bröt sej in på det skyddade boendet ... Kan du göra en sammanfattning i studion, säg klockan tre?

Moa hörde på rösten att Elisabet inte väntade sej att bli motsagd. Och kriminalreportern nickade men såg inte entusiastisk ut.

– Visst, sa han. Klockan tre.

Elisabet Oboko reste sej. Uffe Billing reste sej också.

– Tack, sa han.

– Och ... let's be careful out there, la han till.

Det var hans vanliga sätt att avsluta morgonmötena.

De flesta som lyssnade hade inte en aning om att repliken hämtats från en amerikansk polisserie som gått i tv på åttioalet. Och förresten var de redan på väg uppför trappan till redaktionsvåningen.

Mer än tio år hade gått sedan Moa var här förra gången, men åtskilligt var sej likt i tidningshuset. Till exempel den grönmålade och glasade entrén från tvärgatan femtio meter in från Rådhusorget. Intill entrén fanns som förr det lilla rummet med glasdörr där man tog emot gäster som av olika anledningar inte skulle släppas längre in i tidningshuset. Vid nästa dörr hade den gamla kortläsaren ersatts av en platta mot vilken man tryckte en tunn plastbricka med ett osynligt chipp och sedan, om man blev godkänd, var vägen fri in i huset. Hissen upp till redaktionsvåningen var lika trång som för tio år sen.

Kvar var också den breda vindlande trappan från en igensatt hörnport mot torget, trappan som en gång i tiden varit husets puls- åder och den självklara vägen mellan redaktion, annonsavdelning och den verkställande direktör som residerade i tre rum i svit på tredje våningen. Liksom den varit leden in i tidningshuset för läsare och annonsörer som lotsats vidare från entrén vid Rådhusorget av de eleganta damer som arbetade i reception och depeschkontor.

Men den vackra trappan med nötta steg i rosa marmor och räcken i grönlackat gjutjärn hade blivit en återvändsgränd. Idag använd av ingen mer än Moa själv.

Verkställande direktören fanns för övrigt inte längre i huset utan satt på Alfakoncernens huvudkontor i residentsstaden tjugo mil bort och hette Billy Nilsson, ibland kallad Vilde Bill. Och tredje våningen med vd-rum och representationsvåning hyrdes sedan några år av ett kontorshotell som här hyst in halvdussinet små firmor, de flesta av dem på det ena eller andra sättet sysselsatta med it-utveckling i så kallad co-working.

Annonssäljarna och deras chef satt kvar på våningen ovanför

redaktionen, men hade blivit färre än för tio år sen och säljmål och marknadsplaner bestämdes numera tjugo mil bort.

Även redaktionen hade krympt. Journalisterna hade varit femtio-fem när Moa förra gången var på Kuriren, inräknat ett par grafiker som lyckats hålla sej kvar genom alla teknikrevolutionerna. Idag kunde hon räkna fyrtio medarbetare, sex på de tre lokalredaktionerna, fem på sporten och resten i olika roller på den allmänna redaktionen. Men de satt i samma lokaler som förr, i det kvadratiska Trälhavet, som en gång varit tidningssätter, där borden stod i grupper om fyra och fyra. Och så Reporterkorridoren där ett halvdussin skribenter satt på rad intill de höga fönstren mot tvärgatan.

Moa var den enda i redaktionen med eget rum. Och vilket rum sen! Fyrtio kvadratmeter, tre och tjugo i tak och två fönster varav ett med balkong ut mot torget. Det kändes inte rättvist och hon hade vaga tankar om att flytta om och utnyttja det stora rummet på ett bättre sätt och inte bara för sej själv.

En gång i tiden hade det varit del av en patriciervåning för någon i Sjöstads nobless – som advokaterna och överstarna och deras familjer. Det var säkert hundra år sen.

Sen hade trevåningsfastigheten i gult tegel med bästa läge vid torget blivit tidningshus med tryckpress i en gårdsflygel. Det var nog ändamålsenligt en gång i tiden. Men idag hade det varit bättre med några mindre lokaler, tyckte Moa. Något som var mer anpassat för ett modernt medieföretag än långa korridorer och ödsliga ytor. Kanske med entré från gågatan.

Hon lät blicken vandra över de blekta medaljongtapeterna. Det var inte igår som de hade kommit upp. Överallt fanns gamla märken efter häftstift och skuggade partier som vittnade om tidigare innehavares hyllarrangemang och att det hängt tavlor på väggarna. Kanske hade fönstren en gång täckts av långa sammetsgardiner, kanske hade här stått tunga möbler, en soffa i beigebrun plysch och ett barskåp i ett hörn, funderade hon. Inrökt hade det säkert varit.

Ja, det var stort och det var orättvist, men när det nu ändå var som det var så hade hon inget emot att då och då dra sej tillbaka till det stora rummet och skjuta igen dubbeldörrarna. Behövde hon tänka över något komplicerat publiceringsärende så fick hon för det mesta vara i fred här. Centralredaktionen med händelsernas

centrum låg på avstånd. Det fanns både plus och minus med det.

Fast det stämde inte riktigt att det bara var Moa av alla redaktörerna som hade eget rum i tidningshuset.

En trappa högre upp, alltså på annonssäljarnas våning, hade den politiska redaktören ett smalt och avlångt rum med fönster mot tvärgatan och lika högt i tak som hos Moa. Det fanns historiska skäl till att den politiska redaktören – eller som förr, en hel ledarredaktion av rätt politisk färg – hade haft sina egna domäner. Om man såg det med klassiska pressliberala ögon så skulle åsikter och nyheter inte blandas samman. Inte i spalterna – och varför då inte också skilja dem åt i de lokaler där man tänkte och skrev?

Sjöstads-Kuriren hade numera bara en ledarskribent. Hon hette Frida Collins, var 28 år och hade rekryterats direkt från medieutbildningen hos en tankesmedja med liberala ideal. Hon hade varit aktiv i ungdomspolitiken och hunnit med att skriva ett par rapporter åt Timbro. Gunnar Malkolmsson och stiftelsen bakom Kuriren hade letat efter en ung röst. Och Frida skrev nu en ledartext till sidan två sex dagar i veckan och svek inte förtroendet.

Någon av de första dagarna hade Moa bjudit Frida på lunch. De hade gått till grekrestaurangen vid torget och beställt sallad med fetaost, tomat och svarta oliver. Frida var blond med rakt hår som nådde ned mot axlarna, hon hade smalt ansikte och en bred mun med vita tänder. Hennes ljusblå kavaj i ull såg lite för stor ut för den tunna kroppen.

Det var mars och utanför de stora glasrutorna skimrade frosten fortfarande på torgets gatstenar. Det hade varit kallt vid bordet intill fönstren, men trots det kände sej Moa svettig när hon gick från lunchen. Den unga politikredaktören hade pratat oavbrutet i fyrtiofem minuter om friskolor och den nödvändiga privatiseringen av några återstående kommunala äldreboenden i Sjöstad och grannkommunerna. Plus några snabba recensioner av den senaste utvecklingen inom rikspolitiken.

Moa var glad över att hon knappast skulle få något med Frida Collins att göra framöver. Ledarskrivarierna var en sak mellan Frida och läsarna – och möjligen Gunnar Malkolmsson.